

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL K. Ž. 2014-08-13 GAUTO PRAŠYMO**

2014 m. spalio 13 d. Nr. S-209 (7-169/2014)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininko
komisijos narių

Stepono Vytauto Jurnos
Rasos Stravinskaitės
Editos Veršelienės
Linos Vosylienės – pranešėja

sekretoriaujant
mokestinio ginčo šalims nedalyvaujant

Jūratei Dalmantaitei

2014 m. rugsėjo 16 d. posėdyje išnagrinėjusi K. Ž. (toliau – Pareiškėja) 2014-08-13 gautą prašymą atnaujinti skundo padavimo terminą Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2014-06-19 sprendimui Nr. 68-125 apskūsti, n u s t a t ė:

Inspekcija ginčijamu 2014-06-19 sprendimu Nr. 68-125 patvirtino Klaipėdos apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos 2014-04-25 sprendimą Nr. FR0682-228, kuriuo Pareiškėjai nurodyta sumokėti į biudžetą 14187 Lt gyventojų pajamų mokestį (toliau – GPM), 90,62 Lt GPM delspinigius ir 1419 Lt GPM baudą. Inspekcija nurodytąjį sprendimą su 2014-06-20 lydraščiu Nr. (24.4-31-5)-R-4760 registruotu laišku (perduota paštu 2014-06-20, registruotos siuntos Nr. RN LT) išsiuntė Pareiškėjai jos skunde nurodytuoj adresu: S. g. 144, T. k., 92438 Klaipėdos r. sav.

Pareiškėja pateikė Mokestinių ginčų komisijai prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) skundą dėl Inspekcijos 2014-06-19 sprendimo Nr. 68-125 kartu pateikdama prašymą atnaujinti skundo padavimo terminą sprendimui apskūsti. Pareiškėja savo prašyme vadovaujasi 2004-04-13 Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 152 str. 2 ir 3 dalių nuostatomis ir nurodo, jog Inspekcijos sprendimas jai buvo įteiktas 2014-06-26. Į advokatę A. K. , atstovaujančią Pareiškėjos interesus šiame procese, ji kreipėsi 2014-07-09, tikėdamasi, kad įstatymo nustatyto termino ribose atstovė surašys skundą. Bet atstovė advokatė A. K. 2014-07-10 išvyko atostogauti ir neturėjo fizinės galimybės surašyti skundo. Dėl vasaros sezono atostogų Pareiškėja nerado kito advokato, galinčio suteikti jai reikiamą teisinę pagalbą ir skundas buvo surašytas ir paduotas praleidus jo padavimo terminą. Taigi, dėl advokatės atostogų bei susidariusios situacijos, kai Pareiškėja nerado galimybės sudaryti sutartį dėl teisinės pagalbos su kitais advokatais Pareiškėja prašo atnaujinti skundo padavimo terminą. Pateikti dokumentus,

patvirtinančius advokatės išvykimą laikotarpyje nuo 2014-07-10 iki 2014-08-06 neturi galimybės, nes buvo išvykta į kelionę nuosavu transportu į Slovėniją.

Komisija konstatuoja, kad Pareiškėjos prašymas atmestinas.

Skundo dėl mokestinio ginčo padavimo terminą reglamentuoja MAĮ 152 straipsnis, pagal kurio 2 dalį skundas Komisijai turi būti paduodamas raštu ne vėliau kaip per 20 dienų nuo centrinio mokesčių administratoriaus skundžiamo sprendimo įteikimo mokesčių mokėtojui arba per 20 dienų nuo termino sprendimui dėl mokestinio ginčo priimti pasibaigimo dienos. MAĮ 164 straipsnio, reglamentuojančio dokumentų įteikimą mokesčių mokėtojui, 3 dalis numato, kad registruotu laišku dokumentai siunčiami pagal mokesčių mokėtojo registre nurodytą mokesčių mokėtojo adresą arba mokesčių mokėtojo nurodytą adresą korespondencijai gauti. Tais atvejais, kai minėtų duomenų mokesčių administratorius neturi, dokumentai siunčiami pagal atitinkamame registre nurodytą mokesčių mokėtojo adresą. Dokumentų, siunčiamų registruotu laišku, įteikimo mokesčių mokėtojui diena laikoma penkta darbo diena, einanti po mokesčių administratoriaus siunčiamos korespondencijos perdavimo paštui dienos.

Pažymėtina, kad procesiniais skundo padavimo terminais siekiama garantuoti operatyvų mokestinio ginčo nagrinėjimo procesą, teisingą ir savo laiku atliekamą mokesčių surinkimą į valstybės biudžetą bei užtikrinti teisinių santykių stabilumą. MAĮ numatytas trumpas terminas skundai paduoti įpareigoja asmenis savo procesinėmis teisėmis naudotis itin operatyviai, atidžiai, rūpestingai bei sąžiningai, nes priešingu atveju jų teisė pateikti skundą nebus ginama. Vadovaujantis MAĮ 152 str. 3 dalimi, mokesčių mokėtojui, praleidusiam skundo padavimo terminą dėl priežasčių, kurias ikiteisminė mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija pripažįsta svarbiomis, šis terminas minėtos institucijos sprendimu gali būti atnaujintas. Iš šio teisinio reglamentavimo matyti, kad būtina sąlyga praleistam terminui atnaujinti, yra tai, jog turi egzistuoti svarbios priežastys, kurios sutrukdė asmeniui nustatytu laiku paduoti skundą dėl atitinkamo mokesčių administratoriaus sprendimo.

MAĮ nėra pateiktas sąrašas aplinkybių, kurioms esant būtų suteikta galimybė atnaujinti praleistą terminą skundai paduoti. Tai ikiteisminei mokestinį ginčą nagrinėjančiai institucijai (ginčo atveju – Komisijai) įstatymų leidėjo suteikta diskrecijos teisė (MAĮ 152 str. 3 dalis). Teismų praktikoje svarbiomis termino praleidimo priežastimis yra pripažįstamos tokios aplinkybės, kurios asmeniui sudaro kliūtis laiku įgyvendinti savo valią atlikti tam tikrus veiksmus. Paprastai tokios aplinkybės yra objektyvaus pobūdžio ir nepriklauso nuo asmens valios, pvz., fizinio asmens sunki liga, kitų asmenų veikla, ribojanti asmens veiksmų laisvę, valią, neraštingumas ir pan. Sprendžiant termino atnaujinimo klausimą, taip pat yra atsižvelgiama į svarbių aplinkybių atsiradimo momentą, jų egzistavimo trukmę, taip pat, ar po to, kai minėtos aplinkybės išnyko, asmuo kreipėsi į teismą per protingą laiko tarpą. Vertintina, ar asmuo buvo pakankamai atidus, sąžiningas, ar, priešingai, savo teises įgyvendino nerūpestingai, aplaidžiai. Šia prasme kiekvienam konkrečiam atvejui taikytini ne vidutiniai, o individualūs sąžiningo, atidaus bei rūpestingo elgesio standartai (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2013-02-13 nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁵²-399/2013, 2010-08-30 nutartis adm. byloje Nr. A⁴³⁸-757/2010, 2007-09-19 nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-573/2007). Vadovaujantis LVAT praktika, pripažįstant termino praleidimo priežastis svarbiomis, taip pat būtina vadovautis protingumo ir teisingumo kriterijais. Nurodytų kriterijų taikymas nagrinėjamu atveju Komisijai suponuoja jos pareigą spręsti termino atnaujinimo klausimą ne formaliai ir visas atsiradusias abejones traktuoti mokesčių mokėtojo naudai (LVAT 2011-07-08 sprendimas adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-2218/2011, 2010-11-08 sprendimas adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-1154/10).

Iš bylos medžiagos matyti, jog Inspekcijos 2014-06-19 sprendimas Nr. 68-125 Pareiškėjai jos skunde nurodytu adresu (S. g. 144, T. k., 92438 Klaipėdos r. sav.) išsiųstas 2014-06-20 (Inspekcijos registruotų laiškų išsiuntimo sąrašas Nr. 108 su pašto datos spaudu). Remiantis MAĮ 164 str. 3 dalimi, Inspekcijos sprendimo įteikimo Pareiškėjai data yra 2014-06-30, o paskutinė skundo padavimo Komisijai data yra 2014-07-21. Pareiškėjos skundas Komisijai pateiktas 2014-08-06 (ant skundo voko esantis Klaipėdos pašto spaudas su data). Taigi Pareiškėjos skundas dėl

Inspekcijos 2014-06-19 sprendimo Nr. 69-125 paduotas praleidus įstatymo nustatytą 20 dienų skundo padavimo terminą. Pažymėtina, kad pagal Lietuvos pašto viešai pateikiamą informaciją Pareiškėjai registruota pašto siunta Nr. RN LT su ginčijamu Inspekcijos sprendimu įteikta 2014-06-25 (Pareiškėja sprendimą teigia gavusi 2014-06-26), t. y. anksčiau, nei įteikta laikoma pagal aukščiau minėtą teisinį reglamentavimą. Tokiu būdu, skaičiuojant terminą nuo Inspekcijos sprendimo Pareiškėjai faktinio įteikimo, paskutinė skundo padavimo Komisijai data yra dar ankstesnė, t. y. 2014-07-15 (minėta, skundas Komisijai paduotas 2014-08-06). Iš nustatytų aplinkybių matyti, kad bet kuriuo atveju – ar skaičiuojant terminą skundai dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo paduoti remiantis MAĮ nustatyta tvarka, ar nuo sprendimo faktinio gavimo – Pareiškėjos skundas Komisijai dėl ginčijamo sprendimo paduotas praleidus įstatymo nustatytą 20 dienų skundo padavimo terminą. Dėl šių aplinkybių ginčo byloje nėra, todėl jos laikytinos nustatytomis. Pareiškėjos prašyme atnaujinti terminą nurodoma, jog Pareiškėja į advokatę A. K. , atstovaujančią jos interesus šiame procese, kreipėsi 2014-07-09, tikėdamasi, kad įstatymo nustatyto termino ribose atstovė surašys skundą. Bet atstovė advokatė A. K. 2014-07-10 išvyko atostogauti ir neturėjo fizinės galimybės surašyti skundo. Dėl vasaros sezono atostogų Pareiškėja nerado kito advokato, galinčio suteikti jai reikiamą teisinę pagalbą ir skundas buvo surašytas ir paduotas praleidus jo padavimo terminą. Nurodytų aplinkybių pagrindu Pareiškėja prašo atnaujinti skundo padavimo terminą Inspekcijos sprendimui apskūsti.

Komisija konstatuoja, kad nėra pagrindo Pareiškėjos nurodytas aplinkybes pripažinti svarbiomis atnaujinti skundo padavimo terminą ginčo sprendimui apskūsti. Pareiškėja nepateikė jokių įrodymų, patvirtinančių, kad ji į mokestiniame ginče atstovaujančią advokatę kreipėsi tik 2014-07-09 bei dėl Pareiškėjos atstovės advokatės A. K. atostogų skundo Komisijai padavimo laikotarpiu. Iš ginčijamo Inspekcijos sprendimo, kuris buvo įteiktas Pareiškėjai, matyti, kad jame yra tiksliai apibrėžtas jo apskundimo terminas. Be to, iš byloje pateiktos atstovavimo sutarties matyti, jog Pareiškėją mokestiniame ginče advokatė A. K. atstovauja nuo 2014-05-05, taigi sutartis buvo sudaryta dar prieš Pareiškėjai pateikiant skundą Inspekcijai dėl Klaipėdos AVMI 2014-04-25 sprendimo Nr. FR0682-228. Atsižvelgiant į išdėstytą bei vertinant aplinkybę, jog Pareiškėją mokestiniame ginče atstovauja profesionalus teisininkas, advokatas, abejonių kelia Pareiškėjos tvirtinimas, jog ji, gavusi sprendimą, į advokatę kreipėsi tik po dviejų savaikių (neinformavo savo atstovės apie sprendimo gavimą nedelsiant). Pažymėtina, kad pats faktas dėl atstovo atostogų savaime nėra pripažintinas aplinkybe, sudarančia kliūtis laiku įgyvendinti savo valią atlikti tam tikrus veiksmus, ginčo atveju – paduoti skundą Komisijai. Nagrinėjamas mokestinis ginčas vyksta nuo 2014-02-28 Klaipėdos AVMI surašius patikrinimo aktą Nr. FR0680-157, Pareiškėją mokestiniame ginče advokatė A. K. atstovauja nuo 2014-05-05. Taigi, Komisijos nuomone, tiek Pareiškėja, bendraudama su atstove, tiek jos atstovė, veikdamos rūpestingai (atkreiptinas dėmesys į aplinkybę, jog Pareiškėjos atstovei kaip profesionaliai teisininkei yra taikomi didesni rūpestingumo reikalavimai) ir iki planuojamų atstovės atostogų, įvertinus mokestinio ginčo laikotarpį bei skundų, pateiktų Inspekcijai bei Komisijai, turinį (iš kurio matyti, kad nesutikimo su ginčijamais mokesčių administratorių sprendimais argumentai yra analogiški), būtų turėję pakankamai laiko iš anksto pasirūpinti tinkamu atstovavimu šiame mokestiniame ginče, t. y. skundo pateikimu Komisijai. Pareiškėjos skunde nurodytoji aplinkybė, jog dėl vasaros sezono atostogų ji nerado kito advokato, galinčio suteikti reikiamą teisinę pagalbą ir todėl skundas buvo surašytas bei paduotas praleidus jo padavimo terminą, negali būti vertinama kaip pagrįsta ir svarbi skundo padavimo termino praleidimo priežastis, nes, pasidomėjus Klaipėdoje dirbančių advokatų kontorų skaičiumi internetiniame puslapyje www.info.lt, jų rasta net 66.

Visos šios aplinkybės leidžia daryti išvadą, kad Pareiškėjos skundo padavimo termino praleidimo priežastys yra subjektyvaus pobūdžio, t. y. priklausė nuo Pareiškėjos valios. LVAT savo praktikoje yra pažymėjęs, kad subjektyvaus pobūdžio priežastys nepripažįstamos pagrindu atnaujinti praleistą terminą. Tokios priežastys kaip neapsisprendimas, patiklumas, neryžtingumas, neatsakingumas, nerūpestingumas yra akivaizdžiai subjektyvaus pobūdžio ir negali būti pripažįstamos svarbiomis, sprendžiant praleisto termino atnaujinimo klausimą (pavyzdžiui, LVAT 2009-12-24 nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-1527/2009). Pareiškėja nesąžiningai naudojo savo

teisėmis (MAĮ IV skyrius, antras skirsnis), buvo pasyvi ir nerūpestinga. Pareiškėjos elgsena susijusi su jos subjektyviu pasirinkimu kaip elgtis teikiant skundą Komisijai. Dėl išdėstytų priežasčių konstatuotina, kad Pareiškėjos prašymas atnaujinti skundo dėl Inspekcijos 2014-06-19 sprendimo Nr. 69-125 padavimo terminą yra atmestinas nenustačius svarbių priežasčių, dėl kurių šis terminas buvo praleistas. Pareiškėjos skundas laikytinas nepaduotu ir grąžintinas Pareiškėjai (MAĮ 152 str. 5 dalis).

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 152 str. 5 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Neatnaujinti Pareiškėjai termino skundai dėl Inspekcijos 2014-06-19 sprendimo Nr. 68-125 paduoti ir grąžinti skundą mokesčių mokėtojais.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 152 str. 7 dalį ir Administracinių bylų teisenos įstatymo 32 str. 1 dalį mokesčio mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Skundas teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo gavimo dienos.

Komisijos pirmininkas

Steponas Vytautas Jurna

Komisijos nariai

Rasa Stravinskaitė

Edita Veršeliene

Lina Vosyliene